

mærksomheden paa det Endringsforslag, der findes under Nr. 16 under Kirke- og Undervisningsministeriet, og som igaar blev anbefalet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille). Det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds sagde, at dette Forslags Forkastelse ikke vilde have nogen videre Indflydelse paa Sorø Skole, fordi det vilde være rigtigt at indskrænke denne Skole til en Opdragelsesanstalt alene (Monrab: Det sagde jeg just ikke!). Omtrent paa denne Maade forstod jeg det ærede Medlems Ytringer. Dette troer jeg imidlertid ikke, at der bør tages Hensyn til. Skolen bestaaer baade som Skole for sig og som Opdragelsesanstalt for sig. Frekventen til Skolen vil naturligvis blive mindre, dersom man indskrænker dens Forretning til blot at være Opdragelsesanstalt, men hvor Spørgsmaalet er om de Bevillinger, der skulle stee til Sorø Skole, maa man tage Hensyn til, at denne Skole naaer sit Formaal, og at det er et paatvunget Frændskab, man giver den med de lærde Skoler. Det ærede Finantsudvalg har i sin Betænkning ikke videre motiveret Forslaget om at forhøje Skolecontingentet i Sorø, men henviist til en Skrivelse fra Cultusministeren om de lærde Skoler. Hvad staaer der nu i denne Skrivelse? Den findes aftrykt i Udvalgets Betænkning, og det siges deri, at paa Grund af den tiltagende bankerotte Tilstand ved de lærde Skoler have de nu en aarlig Underbalance af c. 30,000 Rd.; derfor, siger den ærede Minister, er det blevet en bydende Nødvendighed at tilvejebringe nye Midler for de lærde Skoler, og han vil søge denne Forøgelse af Midlerne paa det lærde Skolevæsens eget Omraade og navnlig indvinde et større Udbytte paa Contoen for Skolecontingenter. Den bydende Nødvendighed for Contingenternes Forhøielse ved de lærde Skoler paa Grund af deres bankerotte Tilstand er foranlediget ved Svind i deres Formue, men Sligt foreligger ikke ved Sorø; Sorø er jo en Anstalt med sine særegne Fonds, som ikke paa Grund af nogen bydende Nødvendighed eller paa Grund af Underbalance behøver at forhøje sine Contingenter. Jeg vil derfor udtale, at det er en ligefrem vilkaarlig Udvidelse, man foretager, naar man overfører denne Be-

tragtning fra de lærde Skoler paa Sorø Academi og anvender den samme Regel der. Dersom man paa Grund af de lærde Skolers fremadstrubende, bankerotte Tilstand bliver nødt til at slaae flere Classer sammen i disse, er det dog ikke deraf en Selvefølge, at det Samme skal stee i Sorø. Det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds sagde ved anden Behandling, og han gjentog noget Lignende igaar om Sorø Skole, at Skolen havde faaet de fornødne Bevillinger, at man i Rigsdagen ikke havde viist Knapthed imod den, men givet den de Penge saavel til Forskjønnelser som til andre Ting, som ere blevne forlangte. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem i Forvebsdagen, nemlig, at Sorø Skole har faaet de fornødne Bevillinger, men jeg kan ikke være enig med ham i, at man har været villig til at give dem. Der har altid i Rigsdagen, navnlig her i Thinget, og endogsaa fra det ærede Finantsudvalgs Side, hvis Formand det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds i saa lang Tid har været, været viist en vis Tværhed med Hensyn til at bevilge til Sorø. Vi have altid maattet have Forslag til Extrabevillinger til Sorø to Gange for. Dette er steet jevnlig selv med Hensyn til saadanne Ting som en Smule Landstabsgartneri, der i Grunden er noget Uvæsentligt, og Noget, som Sorø meget godt kunde undvære, og naar man seer tilbage paa alle disse Forhandlinger angaaende Sorø, vil man finde, at saadanne Forslag, som f. Ex. Forhøielse af Adjuncternes Gage, saa at de stilledes lige med de lærde Skolers Læreres, om Stigen i Kunstlærernes Gage, om en egen Indretning ved Academiet for den øverste Classe, at alle disse og mange andre Forslag ere Gjengangere; ja, hvad mere er, det ærede Medlem har endogsaa modsat sig en Pengebevilling, som maatte bringe Academiet en ligefrem Fordeel. Det var, da der her forelaa Spørgsmaal om Tilflugt fra Academiet for at anlægge en Veigaard; det var et Forslag, der ligefrem var rentabelt for Academiet, men det ærede Medlem var dog meget uwilligt til at sige Ja, han var endog en af dem, der sagde Nei. En Forhøielse af Contingenterne i Sorø vilde efter